

STUDY OF THE RANGE OF MEDICINES USED FOR THE PREVENTION AND TREATMENT OF GASTROINTESTINAL AND TWO-FINGER GASTERE

B T Khasanova

Tashkent Pharmaceutical Institute

Gastrointestinal diseases can have a negative effect on the digestion and absorption of nutrients and on the overall health of the body. The gastrointestinal tract is a twisted tube that begins in the mouth and ends in the anus. For this reason, gastrointestinal diseases include a wide range of diseases and have a large number and frequency.

МЕЪДА ВА ЁН ИККИ БАРМОҚЛИ ИЧАК ЯРАСИНИ ОЛДИНИ ОЛИШ ВА ДАВОЛАШДА ҚЎЛАНИЛАДИГАН ДОРИ ВОСИТАЛАРИ АССОРТИМЕНТИНИ ЎРГАНИШ

Б.Т.Хасанова

Тошкент фармацевтика институти

Ошқозон-ичак касалликлари озуқа моддаларининг ҳазм бўлиши ва сўрилишига ва тананинг умумий саломатлигига салбий таъсир кўрсатиши мумкин. Ошқозон-ичак тракти оғиз бўшлиғидан бошланиб, анусда тугайдиган бурилишли найчадир. Шу сабабли, ошқозон-ичак касалликлари кенг қўламли касалликларни ўз ичига олади ва кўп сонли ва частотага эга.

Ошқозон ва ён икки бармоқ ичак яра касаллиги — сурункали, қайталанувчи, кўзиш ва тинч даврлар алмашилиб келувчи касаллик бўлиб, унинг асоси — шиллиқ қаватда яра ҳосил бўлиши ҳисобланади.

Ошқозон ва ён икки бармоқ ичак яра касаллигининг келиб чиқиши кўп омилли бўлиб, унинг келиб чиқишига наслий, руҳий, алиментар (овқатланиш билан боғлиқ), механик, хеликобактер пилори бактерияси, зарарли одатлар ва айрим дори воситаларидан узоқ муддат фойдаланиш кабилар сабаб бўлади.

Шунингдек, асабийлашиш, стресс, ошқозон шираси ишлаб чиқарилишини кучайтирувчи аччиқ, дудланган, хамирли таомлар, пишириқлар, қуруқ ва совуқ овқатлар, овқатланиш мунтазамлигининг бузилиши, шакар маҳсулотлари, қаҳва ва бошқалар ҳам касаллик юзага келишига сабаб бўлиши мумкин (3, 4).

Адабиётлардаги маълумотларга кўра Ошқозон ва ён икки бармоқ ичак яра касалликлари ичида Пептик яра-қорин бўшлиғининг энг кенг тарқалган касалликдир. АҚШ аҳолисининг 10% пептик яра билан касалланган. Хар йили 350 00-дан 450 00-га янги касалланиш ҳолатлари қайд этилади. Германиянинг хар ўнинчи аҳолиси Ошқозон ва ён икки бармоқ ичак яра касалликларига чалинади. Бундан ташқари, Шветсияда 10,2%, МДХ, Россия ва Ўзбекистонда катталар ўртасида 5-6% гача қайд этилган (64).

Ошқозон ва ён икки бармоқ ичак яра касалликларида ишлатиладиган дори воситалари ассортиментини ўрганиш Тиббиёт амалиётида қўлланилишига рухсат этилган дори воситалари, тиббий буюмлар ва тиббий техника Давлат реестрининг 2021 йил 25 сонида келтирилган дори воситалари тахлили асосида амалга оширилди (1).

Таҳлил учун АТХ классификациясига биноан Антацидлар, метеоризм ва Ошқозон ва ён икки бармоқ ичак яра касаллигини доволашда ишлатиладиган ингибитор Н+К+АТФазы, Н2-блокатор препаратлар А02А; А02В; А02АС; А02ВД; А02Х гуруҳлари олинди.

Тахлил натижаларига кўра Махаллий фармацевтика махсулотлари ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг 6 та халқаро патентланмаган номдаги, 46 савдо номидаги, МДХ мамлакатлари фармацевтика махсулотлари ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг 7 та халқаро патентланмаган номдаги, 14 савдо номидаги, чет эл фармацевтика махсулотлари ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг 18 та халқаро патентланмаган номдаги, 182 савдо номидаги дори воситалари Ўзбекистон Республикасида тиббиёт амалиётида қўлланилишига рухсат этилган.

Тиббиёт амалиётида қўлланилишига рухсат этилган дори воситалари, тиббий буюмлар ва тиббий техника Давлат реестрининг 2021 йил 25 сонида келтирилган дори воситаларини фармацевтика бозоридаги туган ўрни, маркетинг тадқиқотлари юзасидан изланишлар давом эттирилмоқда.

Фойдаланилган адабиётлар:

1. “Дори воситалари, тиббий буюмлар ва тиббий техника Давлат реестри” нинг 2021 йил 25 сони;
2. Kulkarni PN.,Batra Y.K.,Wig J.Effects of different combinations of H2 receptor antagonist with gastrokinetic drugs on gastric fluid pH and volume in children-a comparative study.// int J Clin Pharmacol Ther.-1997.-vol.35.-N12.-P 561-564.
3. https://www.volgmed.ru/uploads/files/2020-2/126812-bazovye_klassifikacii_lekarstvennyh_sredstv.pdf
4. <https://daryo.uz/k/2021/11/29/oshqozon-ichak-kasalliklari-rivojlanishining-7-sababi/>